

Bijlage 1:

Aanpak werken met Global Goals gemeente Tiel

In 2015 heeft de VN 17 ambitieuze doelen voor duurzame ontwikkeling vastgesteld. Deze Global Goals for Sustainable Development werden unaniem geadopteerd door alle lidstaten en vormen voor de periode tot 2030 een belangrijke gezamenlijke agenda.

Hieronder ziet u alle 17 duurzame ontwikkelingsdoelen genoemd

Alle Global Goals hebben subdoelen die direct of indirect verband houden met het dagelijkse werk van lokale en regionale overheden. Lokale overheden zijn beleidsmakers, katalysatoren van verandering, en het overheidsniveau dat in de beste positie verkeert om de mondiale doelen te koppelen aan wat er lokaal moet gebeuren.

De handreiking : 'De Global Goals in het gemeentelijk beleid' laat zien hoe de doelen zijn verbonden met de Nederlandse context, bestaande (beleids)kaders, programma's en instrumenten. Per doel zijn voorbeelden gegeven van actiepunten voor gemeenten, waardoor de doelen makkelijker te concretiseren en uit te voeren zijn. **Daarbij is het goed om te bekijken wat er in de gemeente al wordt gedaan aan de Global Goals en dit als uitgangspunt te nemen.** Lokale invulling van de doelen vraagt om aansluiting bij de lokale realiteit en de lokale behoeften. In de bijlagen 2a en 2b ziet u de handreiking voor doelen 4 en 7.

Proces

Na de bespreking van de eerste motie op 13 november in de raad, heeft het college besloten om geen Global Goals gemeente te worden. Dit zou teveel van de organisatie vergen gezien de financiële mogelijkheden en alle ontwikkelingen die op Tiel afkomen met de beperkte ambtelijke capaciteit die daaraan gekoppeld is. Op 22 april is er een nieuwe motie Global Goals ingediend en aangenomen. Inhoud van de motie is:

Verzoekt het college om;

- Zichtbaar te maken *in bestaand en toekomstig beleid* hoe Tiel werkt aan de duurzame doelen.
- Te communiceren hoe Tiel hierdoor bijdraagt aan en werkt met de duurzame doelen.
- Deze manier van denken ook mee te nemen in het formuleren van de toekomstvisie voor Tiel.
- Jaarlijks een evaluatie aan te bieden aan de raad over de behaalde resultaten en met de raad te bepalen welke duurzame doelen voor het volgende jaar extra aandacht verdienen.

Focus geeft richting

Om de Global Goals concreet te maken voor Tiel sluiten we jaarlijks aan bij twee doelen, één voor duurzaamheid en één uit het sociaal domein. Deze doelen hebben een jaarlijkse relevantie die door het college wordt vastgesteld. Met de keuze voor deze 2 doelen laten we zien dat Tiel er naar streeft een inclusieve en duurzame stad te zijn. Gemeente Tiel onderneemt op veel Globals Goals al actie. Om extra focus aan te brengen is voor het jaar 2021 gekozen voor:

1. Global Goal 7: zorgen voor toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.
2. Global Goal 4: zorgen voor goed en inclusief onderwijs voor iedereen.

Met deze doelen sluiten we aan bij urgente onderwerpen. De energietransitie en goed inclusief onderwijs staan in Tiel op dit moment, maar ook in de komende jaren hoog op de agenda. Hieronder geven we weer wat de gemeente al doet en wat er extra zal gebeuren in het komende jaar.

Werkwijze voor betaalbare en duurzame energie voor iedereen

Hiervoor zijn er de volgende beleidsprocessen in Tiel

- De Warmte TransitieVisie (WTV) is vastgesteld in concept in de Raad van oktober 2020. Hierin is met behulp van verschillende stakeholders beschreven welke wijk in Tiel, de meeste potentie heeft om van het gas af te kunnen in 2030. In 2021 willen we graag van inwoners weten wat zij vinden van deze visie of er al initiatieven lopen voor verduurzaming van de woning of omgeving en wat zij nodig hebben om met energietransitie aan de slag te kunnen gaan. Op basis van deze input en landelijke ontwikkelingen wordt een definitieve Warmte TransitieVisie vastgesteld.
- Tiel doet mee in de Regionale Energietransitie Strategie (RES). Voor deze strategie 0.1 zijn afgelopen jaar diverse ontwerpateliers fysiek en online geweest. Hierin hebben belanghebbenden kunnen meepraten over mogelijke wijze en locaties voor het opwekken van grootschalige hernieuwbare energie voor zon en wind. Uit deze ronde kwam een mooi conceptbod op tafel. In 2021 komt er een vervolg op dit proces om een bod 1.0 te formuleren. Voor Tiel houdt het bod in dat gekeken gaat worden naar kansen voor grootschalig zon en wind op de bedrijventerreinen Kellen en Medel en langs de A15 corridor.
- Uitvoeren van digitale ronde met stakeholders om te komen tot een definitieve RES. RES 1.0 komt in 2021 terug in bestuurlijke besluitvorming.

De energietransitie is een grote opgave, om haar bewoners in staat te stellen hier aan mee te doen is de gemeente op verschillende manieren behulpzaam.

- Er is een fysiek energieloket ingesteld. Op vrijdagmiddag kunnen mensen laagdrempelig het gemeentehuis bezoeken om vragen te stellen over het verduurzamen van hun huis. Vanwege corona is deze mogelijkheid er nu alleen telefonisch en digitaal.
- Voor de aanschaf van bijvoorbeeld LED lampen geven we een beperkt aantal vouchers weg ter waarde van €50,-
- Inwoners van Tiel kunnen een lening aanvragen voor een duurzame verbouwing, de lening is er voor verschillende leeftijdsfases en heeft een lage rente van 1,6% op dit moment.
- Er worden in 2021 nog 2 digitale energiecafés georganiseerd om mensen te inspireren en te motiveren om hun huis energiezuiniger te maken.

Belangrijke randvoorwaarde voor een goede haalbare energietransitie is dat deze betaalbaar moet zijn. Als het kan budgetneutraal, zowel voor de burgers als de gemeente.

Werkwijze voor inclusief en goed onderwijs voor iedereen

Tiel heeft een strategisch huisvestingsbeleid onderwijs. Daarnaast is er een Integraal huisvestingsplan onderwijs waar een eerste integraal kind centrum wordt gerealiseerd. De brede schoolaanpak is hier ook een onderdeel van.

Van jong tot oud wordt scholing aangeboden, willen we dat dit toegankelijk is voor iedereen en uitval moet zoveel mogelijk beperkt worden. Hieronder een kort dynamisch overzicht.

- Voor en Vroegschoolse Educatie zodat kinderen niet met een achterstand starten op de basisschool.
- Agenda tegengaan schooluitval, Leerplichtambtenaren hebben nauw contact met het RMC en zorgverleners op school en in de wijkteams -> zorg-wijkteamoverleg
- Proeftuin voor onderwijs op maat
- Effectief jongerenwerk, Transformatie fonds kwetsbare jongeren, onderdeel toekomstcoach.
- Jongerenkrediet om school af te maken Transformatie fonds.
- Lokale en Regionale Educatieve Agenda. Zorgen voor passend onderwijs: Breed jeugdoverleg waar een groot aantal partijen aan deelnemen om uitval te voorkomen en zaken af te stemmen.
- Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt verbeteren. Brug tussen bedrijven en onderwijsinstellingen versterken door de talentencampus, de kennisagenda en Leerwerkloket. Goede afstemming ISK onderwijs en MBO. Internationale Schakel Klas voor 18- (RSG) en 18+(ROC). Leven lang leren is bij verschillende organisaties geagendeerd. Kennis en mogelijkheden van RW POA meer benutten/aanhaken.
- Inburgering, onderwijs wordt verzorgd door Roc Rivor en vluchtelingenwerk. Daarnaast is er Ouderschapsondersteuning samen met vluchtelingenwerk, begeleiding bij inburgeringstrajecten en aanverwante vragen.
- Volwasseneducatie en aanpak laaggeletterdheid. Deze worden regionaal vorm gegeven en lokaal uitgevoerd. Roc is verantwoordelijk voor de educatietrajecten. Eind november ligt er een regionaal plan van aanpak 2020-2024 om de laaggeletterdheid in de regio te beperken in opdracht van uit het ministerie van OCW. Thema in 2021 is geld zowel regionaal als lokaal. Het Leerhuis Tiel bestaat o.a. uit Roc, bibliotheek, gemeente Tiel en Mozaïek die een coördinerende rol heeft. Voor meer informatie het bijgevoegde document, lokaal format aanpak laaggeletterdheid.
- Aanbod bij bibliotheek om digitale vaardigheden te verbeteren
- Wijkbibliotheken zijn behouden, Bibliotheek in de verschillende scholen gehuisvest. Jeugd sport/cultuurfonds.
- Voorlichtingsprogramma's en budget voor 'leren voor duurzame ontwikkeling' (scholen, GDO, IVN, NME centrum) en wereldburgerschap voor het onderwijs. Er wordt natuur en milieu educatie gegeven op scholen.

Communicatie en zichtbaarheid Global Goals

Bij de communicatie over bovenstaande onderwerpen zullen we aangeven dat de onderwerpen vallen onder de Global Goals, dat de gemeente hier veel waarde aan hecht om daar mee bezig te zijn.

- Alle genoemde onderwerpen maken deel uit van het huidige maar ook toekomstige beleid van Tiel, het zijn langjarige opgaven.

Global Goals en toekomstvisie

De toekomstvisie van Tiel heeft inmiddels al vorm gekregen, hierin zijn 4 speerpunten verwerkt. Waar mogelijk en noodzakelijk wordt duurzaamheid hier ook in meegenomen. Denk aan de vormgeving en onderhoud van de openbare ruimte; waar mogelijk wordt deze groen en bij- en insectvriendelijk uitgevoerd. In de begroting 2019-2022 is energieneutraliteit een van de vijf doelen.

Jaarlijkse evaluatie

Eind 2021 komen we bij u terug met een evaluatie van bovengenoemde punten. We zullen dan ook een voorstel doen voor een vervolg. Goed denkbaar is dat Global Goal 7 blijft staan, energie efficiëntie is hierin een belangrijk subdoel. Circulair materiaalgebruik is hier een voorbeeld van, een onderwerp dat nog in de kinderschoenen staat. Maar wel heel belangrijk voor de toekomst.